

http://www.tu-varna.bg/tu-varna/index.php?option=com_content&task=view&id=527&Itemid=81

News › **News** › Технически университет – Варна посрещна своите космически гости
Технически университет – Варна посрещна своите космически гости

сряда, 20 април 2011

На 19.04.2011г. Технически университет – Варна посрещна звездните мъже Юрий Павлович Гидзенко - руски космонавт, професор Вячеслав Гьоргиевич Родин от Института за космически изследвания към руската академия на науките и българските космонавти Александър Александров и Красимир Стоянов. Тържеството започна със засаждане на борче в парка на университета и откриване на паметна плоча по случай 50 годишнината от полета на Юрий Гагарин - първият човек летял в космоса.

Последваха танц на студентския ансамбъл „Гергана” към университета...

посрещане с хляб и сол по български обичай...

разговор в кабинета на ректора.

И след това в зала 114М, където звучеше песента за Байконур.

Зам. ректор ННПР доц. Иван Иванов представи и другите гости:

- Румяна Иванова - община Варна
- Константин Пеев – от руския културно-информационен център
- Боряна Илиева – Федерация за приятелство с народите на Русия и ОНД

Думата за слово беше предоставена на доц. Овид Фархи – ректор на Технически университет – Варна.

Доц. Фархи приветства гостите и присъстващите в залата и отбеляза, че и Технически университет – Варна е дал своя принос в изследването на космоса с работата на акад. Димитър Мишев от Института по космически изследвания при БАН и работил преди това в нашия университет. „Преди 50 години се случи едно знаменателно събитие на 12 април – човекът преодоля земната гравитация и полетя в космоса. И тогава целият свят беше много развълнуван. Последваха много полети след това и днес ние така сме свикнали с този въпрос, че не се замисляме, че там - горе над нас лети космически кораб... Не можем да пренебрегнем и изкуството на нашия колега математик и художник – фантаст Стефан Лефтеров, нарисувал своите мисли и

чувства за космоса в прекрасни картини. И когато човек ги гледа може да си зададе въпроса „дали наистина космосът изглежда така, както на картините му“. Последва връчване на подаръци на космическите мъже – те получиха статуетки „Ритон“ и прекрасни картини, нарисувани от Севдалина Драгнева – учителка по изобразително изкуство в Хуманитарната гимназия във Варна.

Думата беше дадена на гл.ас. д-р Цветанка Ковачева, която прочете кратки биографични данни за Ю.Гагарин. Тя каза: „Гагарин е не само Първият човек летял в Космоса, но и Човек №1 на космическото пространство. Полетът му и до днес предизвиква възхищение у хората в целия свят. Според директорът на НАСА Чарлз Болден полетът стана не само „фантастично постижение“, но най-главното е в това, че по стъпките на Гагарин повече от 300 души са били в космоса. „Гагарин стана човекът, който осъществи мечтата на човечеството“, подчертава Болден. Космическият кораб на Гагарин представлява 39-метрова ракета - носител и е 287-тонна грамада, снабдена с ракетни двигатели с обща мощност от 20 млн. конски сили. Тя стартира от космодрума Байконур в 6 часа и 7 минути по Гринуич и се приземява след 108 минути. В архивите се е запазило следното обръщение, направено от Гагарин преди старта: Скъпи приятели! Близки и непознати! Съотечественици! Хора от всички страни и континенти! След няколко минути могъщият космически кораб ще ме отнесе в далечните простори на Вселената. Какво мога да ви кажа в тези последни минути преди старта? Целият ми живот сега ми изглежда като един прекрасен миг. Всичко, което е преживяно, което е направено преди, е било преживяно и направено заради тази минута – да бъда първи в космоса, да вляза в невиджан досега сблъсък с природата – може ли човек да мечтае за повече? Полетът на Гагарин е осъществен от първият и най-големият в света космодрум "Байконур", който се намира на територията на Казахстан. Международното му значение е много голямо. От там са изстрелвани пилотираните космически кораби от сериите "Восток", "Восход", "Союз", орбиталните станции от сериите "Салют", "Мир" и др. След изстрелването на първия изкуствен спътник, полетът на Гагарин в космоса е втората по важност дата за космическата ера". Д-р Ковачева благодари на гостите, че са приели поканата да гостуват на Технически университет – Варна и предостави думата на летеца-космонавт Юрий Гидзенко.

„Когато на 12 април 1961г. излетя Юрий Гагарин, той сякаш след това ни покани и ние да го последваме в космоса. Тогавашните полети траеха само по едно денонощие, защото в зората на космическата ера техниката не беше толкова добре развита. Сега космонавтите остават по 6 месеца в космическите кораби, благодарение на добрата работа на авиоконструкторите. Но всички тези първи бяха пионери и ние вървахме по техните стъпки. Аз съм кръстен на Юрий Гагарин, тогава беше много модерно това име в Русия. Като малък не съм си и помислял, че мога да попадна сред космическия отбор. А после, при подготовките за полети, от 50 до 100 желаещи вземаха само един за космонавт. Имах щастието да летя три пъти в космическото пространство – като командир на станция „Мир” и два пъти до международна космическа станция. Искam да изразя своето задоволство, че българите помнят датата 12 април и великия Юрий Гагарин”.

Другият руски гост Вячеслав Родин разказа, че е работил по изграждането на станция „Мир”. „Космическите апарати непрекъснато се развиват.

Авиоконструкторите са длъжни много добре да проектират, защото монтажите, които космонавтите трябва да правят, не са никак лесна работа". Поздрав към руските космонавти поднесе танцовата група „Ангел мой” от руското училище „Александър Пушкин” с художествен ръководител Натали Караван.

Преди да даде думата на българския космонавт Александър Александров д-р Ковачева каза: "След полета на „Восток 1“ Гагарин става най-известният човек на планетата. За него пишат всички вестници в света. Посещава много страни. През май 1961 г. той е в България. На 26.5.1961 г. той засажда сребриста ела в морската градина на Варна в близост до Пантеона. Това става традиция за космонавтите, пристигащи в България. Сега там има алея на космонавтите. На поставените мраморни плочи се четат имената и на българските космонавти Георги Иванов и Александър Александров, които също политат в космоса от космодрума "Байконур".

Ето какво сподели Александър Александров: „Юрий Гагарин е човекът, който със своя ентузиазъм и героизъм откри пътя на космическите изследвания по света. Бях

само на 10г. в училище, когато чух по радиоточката Левитан да обявява, че Юрий Гагарин е излетял в космоса. Настана за момент тишина и след това беше заменена с бурни възгласи. Всички се радваха и прегръщаха. Аз на 2 пъти съм се готвил за полет в космоса. Едно време ни обвиняваха, че с подготовката на български космонавти харчим пари за глупости. Трябва да знаете, че това не е така, защото космосът може да е изключително полезен за земния живот. От там лесно могат да бъдат видени зараждащи се пожари, да се прогнозира развитието на реколтата, като се наблюдава състоянието на посевите, популацията на гризачите и наличието на плевели. Една държава, която не може да печели от полезни изкопаеми и високи технологии, трябва да се развива в областта на космонавтиката. Енергийните запаси на земята намаляват и трябва да се търсят нови – на Луната, Марс и другите планети. Искam да ви дам пример за газа тритий. Той е радиоактивен изотоп на водорода и 1т от него се равнява на 180 млн.т нефт. Едва ли има човешка дейност, която да не е свързана с космоса, със спътниците. . В космоса се правят различни изследвания, космосът е бъдещето на човечеството. През 1988г. лях на борда на „Союз ТМ-5” и имах възможността да извърша множество успешни научни експерименти. Щастлив съм, че имах възможността да видя нашата малка, синя и красива земя.”

Думите на Александър Александров бяха посрещнати с продължителни ръкопляскания. След това публиката имаше възможността да чуе част от песента на Валя Балканска „Излеп е Делю войвода”, която е част от визитната картичка на земята, лелята с космическия кораб Вояджър 1. Последва силното и завладяващо изпълнение на живо от Елена Тодорова – ученичка от Хуманитарната гимназия във Варна.

Във връзка с тържеството поздравителни адреси бяха поднесени от:

- Иван Иванов – зам.председател на Варненското астронавско дружество
- Радослава Манярова – Институт по метеорология – директор НИМХ

А варненецът Красимир Стоянов – другият български космонавт, присъствал на срещата, поднесе грамота на доц. Фархи и благодари на Технически университет – Варна, че е дал своя принос за изследванията в космоса и за отбелязването на юбилея. Той каза, че „полетът на Гагарин е не само триумф, той може да се нарече

достоеен гражданин на планетата земя. И затова 50 годишнината от излитането му в космоса се отбелязва по целия свят”.

В края на тържеството д-р Ковачева покани всички присъстващи да разгледат двете изложби във фоайето. Едната е с картини на художника – фантаст Стефан Лефтеров, работил приживе в университета като математик, а другата е с фотоси, по случай 32 годишнината от излитането в космоса на български космонавт и предоставени от Регионален исторически музей в гр. Ловеч. И накрая, всички станали прави, пееха песента „Трава у дома”, написана в памет на Юрий Гагарин. Някои искаха да се снимат.

„звездният” и „нашият” Александров

Други, на всяка цена, желаеха да получат автограф от истински космонавт. Нямаше значение дали ще бъде върху раздадената им преди това брошура или в студентските книжки, където е сигурно, че ще пазят подписа на „звездния човек” като документ за цял живот.

Написаното е толкова дълго и подробно заради онези, които изпълняваха неотложни служебни задължения и не можаха да присъстват на това грандиозно тържество в

университета.

Валентина Иванова

21.04.2011 г. ТУ - Варна

КОСМИЧЕСКО БОРЧЕ РАСТЕ В ПАРКА НА ТУ - ВАРНА

28 април 2011

В орбита на Варненския технически университет влязоха трима космонавти, придружени от космически учен. Случи се през април, месеца на обновлението и надеждите за нови висоти.

Изминал бе половин век от преодоляването на земната гравитация от земен човек. На 12 април 1961 година руският щастливец Юрий Гагарин осъществи вековната мечта на човечеството да проникне в света на звездите. А това означаваше и ново космическо летоброене в областта на науката и техниката.

Няма случайности. Беше логично в уважаван технически университет на шестата страна в света, участвала в космически пилотирани полети, да гостуват мъже, прокарали първи пътеки в Космоса. Беше естествено това да се случи в техническа академия на осемнадесетата държава в света, извела собствена апаратура на орбита около земята.

Космонавтите Юрий Гидзенко, Александър Александров, Красимир Стоянов и проектантът на орбитални станции Вячеслав Родин дойдоха, оставиха звездното си лъчение и посадиха в градината на университета своето борче - символ на възходящото човешко развитие. Поставиха и паметна плоча с надпис „50 години от полета на първия човек в Космоса”. Те знаеха, че за 50 години от полета на Гагарин науката е направила повече от 50 000 технически открития, много от които днес ползваме във всекидневието си. Засега никой не знае, но може би тъкмо варненският Технически ще бъде един от продължителите на тези епохални открития. Те могат да бъдат в областта на електрониката, на микролентовите антени, на нанотехнологиите, на съобщителната техника, дори на космическите храни. Нали страната ни е третата в света при създаването им след СССР и САЩ, а в ТУ освен инженери се обучават и бъдещи агрономи. Някои от тях може би ще участват в международните програми по космическо градинарство.

Днешните млади хора не знаят, че ТУ – Варна, навлезе в космическа орбита още през миналия век чрез своя ръководител катедра „Радиотехника”, автора на 66 патента и изобретения академик Димитър Мишев. Той е основателят и ръководителят на дистанционните изследвания на Земята от Космоса. Негово изобретение е спектрометърът, който работи дълги години на бордовете на орбиталните станции „Салют-6” и „Салют-7”, както и на станция „Мир”. Организатор е на космическите програми за полетите на българските космонавти Георги Иванов и Александър Александров, ръководи и разработката на навигационен комплекс за изучаване на Марс.

Варненският Технически има и още една силна емоционална

връзка с Космоса. В дълбините му проникна чрез силата на въображението си, материализирано в 400 цветни художествени платна, покойния наш преподавател Стефан Лефтеров. Художникът фантаст първи прокара пътя между звездите пред първия ни космонавт Георги Иванов, като основа първия във Варна клуб по фантастика и прогностика. И като първи в България художник фантаст направи първата изложба с фантастична живопис през 1964 година.

Изправено пред бъдещето на университета, засаденото борче алпийски кедър със сигурност ще стане свидетел на множество обучени „под опеката му“ талантиливи инженери. Ще отбележи множество бъдещи изобретения, открития, патенти в полза на човека. И след п-тата година от растежа си може би ще види и как математичката гл.ас. Цветанка Ковачева отново организира паметни тържества за постижения на ТУ. А неговият ректор доц. Овид Фархи, написал на 11-годишна възраст единственото в живота си стихотворение, очарован от полета на Гагарин, може би ще получи вдъхновение да напише своето второ стихотворение.

**Космическите гости, ръководството на ТУ, засаденото борче в дъното, паметната плоча (вдясно – гл.ас. Ковачева)*

КОИ СА КОСМОНАВТИТЕ, СРОДИЛИ СЕ С НАШИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Юрий Гидзенко

Руски космонавт от украински произход, роден през 1962 г.. Летял 3 пъти в космическото пространство – като командир на станция „Мир“ и 2 пъти до международна космическа

станция. Полковник от руските военновъздушни сили и тестови космонавт в тренировъчен център за космонавти „Юрий Гагарин“. Инструктор по парашутни скокове. Престой в Космоса - 329 дни, 22 часа и 44 минути. Герой на Руската федерация.

Александър Александров

Вторият български космонавт, летял от 7 до 17 юли 1988 г. на борда на съветския космически кораб „СОЮЗ ТМ-5“ с командир на полета Анатолий Соловьев и бординженер Виктор Савиних. По време на полета извършва 56 успешни научни експеримента, включително изпитание на български храни за космонавти. Военен летец първи клас, звание „бригаден генерал“, носител на ордена „Стара планина“.

Дубльор на първия ни космонавт Георги Иванов за полета му през 1979 г.

Красимир Стоянов

Варненец, роден през 1961 г. Летец изстребител на българските ВВС. Преминал курс в Центъра за подготовка на космонавти "Юрий Гагарин". Избран за дубльор на втория ни космонавт Александров за полета на космическия кораб "СОЮЗ ТМ-5". Много вероятно е да излети в Космоса при евентуално българско участие в експеримента „МАРС 500“ и да кацне на Червената планета.

**Едно от звездните видения на фантаста Лефтеров*

Николай ЖЕКОВ

ПЕТДЕСЕТ ГОДИНИ ОТ ПОЛЕТА НА ЮРИЙ ГАГАРИН – ПЪРВИЯТ ЧОВЕК ЛЕТЯЛ В КОСМИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВО

FIFTY YEARS OF THE FLIGHT OF YURI GAGARIN –
THE FIRST PERSON TO FLY IN THE SPACE

Цветанка Ковачева

Резюме: На 14.04.2011 г. в зала 114М на ТУ – Варна се проведе тържество посветено на 50 години от полета на първия човек проникнал в космическото пространство Юрий Гагарин. Инициативен комитет в състав: доц. д-р О. Фархи – почетен председател, доц. д-р И. Иванов – председател и членове – инж. М. Александров, гл.ас. д-р Ц. Ковачева, инж. В. Иванова и ст.пр. И. Макриева организира нейното провеждане.

Abstract: On 14/04/2011, in the hall 144 of Mechanical Engineering Faculty of Technical University – Varna, a meeting was opened in the occasion of 50 years of the flight of the first man who entered the space Yuri Gagarin. The event was organized by an Initiative Committee consisting of: Assoc. Prof. PhD O. Farhi – chairman of honour, Assoc. Prof. PhD. I. Ivanov – chairman and members - Eng. M. Alexandrov, Chief Ass. PhD Ts. Kovacheva, Eng. V. Ivanova and s. lect. I. Makrieva.

I. ПЕТДЕСЕТ ГОДИНИ ОТ ПОЛЕТА НА ЮРИЙ ГАГАРИН

На 12 април 2011г. светът отбеляза по най-тържествен начин 50-годишнината, от първия полет на човек в Космоса. На тази дата през 1961г. космическият кораб „Восток” с Юрий Гагарин на борда, успя да полети в космическото пространство. Неговият 108-минутен полет около Земята, постави началото на Космическата ера за човечеството.

Половин век по-късно космонавтите и астронавтите са над 500, човек стъпи на Луната, работят дълговременни орбитални станции.

В чест на юбилея от изключителния подвиг на Юрий Гагарин в много страни

бяха проведени различни мероприятия:

- фотоизложби в Москва, в представителството на ООН във Виена, в сградата на Еврокомисията в Брюксел, в Рим, в столицата на Венецуела Каракас и др.

- в 700 кина в повече от 60 страни е показан филмът „Първата орбита” на режисьора Крис Райли.

- в центъра на Лондон е издигнат паметник на Гагарин.

- издадена е книгата „Звезден човек: истината зад легендата за Юрий Гагарин” на Джейми Доран и Пирс Байзони.

- на международния фестивал в „Стармус”, проведен на Канарските острови един цял ден е посветен на Гагарин.

- в един от големите научни центрове на САЩ – Хюстън са проведени дни на руската наука във връзка с юбилея.

- създаден е виртуален музей на космонавтиката [3].

- на 5 април 2011г. е изстрелян руския пилотиран космически кораб - "Союз-21", по програмата на "Международната космическа станция", който е наречен "Гагарин".

България също отбеляза събитието. Тя е 6-та страна в света, която има космонавти и трета страна в света, която произвежда космически храни; има повече от 100 прибора, апаратури и системи, изстреляни в космоса; участва в международни проекти в изучаването на Фобос, спътника на Марс и др. Проведени са много конференции, срещи и изложби, на някои от които присъстваха български и руски космонавти и учени.

II. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ЮРИЙ ГАГАРИН

Юрий Алексеевич Гагарин е роден на 09.03.1934г. в село Клушино до Москва. Завършва гимназия и техническо училище в Москва. Още в училището се увлича по авиомоделизъм. През 1951г. постъпва в Саратовския

индустриален техникум, след което се записва в авиационното училище в Оренбург. През 1955г. започва службата му в съветските военновъздушни сили. През 1960г. *Гагарин* е зачислен в групата на космонавтите. Получава отлична подготовка и е одобрен да бъде първият космонавт. На 12 април 1961г. в 9 часа и 7 минути московско време *Гагарин* излита от космодрума „Байконур“ на космическия кораб „Восток 1“ с ракета носител Р-7, с

който прави една пълна обиколка на Земята.

След полета на „Восток-1“ *Юрий Гагарин* става най-известния човек на планетата. Посещава много страни и се среща с хиляди хора. Той става Герой на четири държави, получава висши отличия от 20 страни - ордени, медали, дипломи, става почетен гражданин на много градове, многобройни улици и площади по света носят неговото име. Написва книгата „Пътят към космоса“.

Американски кореспондент на първата пресконференция дадена след полета, дава за Гагарин следната характеристика: „Да, вие можахте да разчетете своя кораб и орбитата му, но как вие определихте човека? Красив. Умен. Мил. Обаятелен. Образован. Спортист. Летец. Храбрец. Има княжеска фамилия, класическа червена биография, открито лице и неповторима усмивка!“.

Става командир на отряда космонавти. Постъпва във военновъздушната академия „*Николай Жуковски*“. Назначен за заместник-началник на центъра за подготовка на космонавти. Продължава подготовката си за нови полети в космоса. На 27 март 1968г. *Гагарин* загива при полет с експериментален самолет.

III. ПОСРЕЩАНЕ НА ЗВЕЗДНИТЕ ГОСТИ В ТУ-ВАРНА

На 14.04.2011г. академичното общество в ТУ посрещна български и руски космонавти, учени и представители на български и руски институции. На церемонията присъстваха вторият български космонавт *Александър Александров* и неговият дубльор *Красимир Стоянов*, руският космонавт *Юрий Гидзенко*, който е летял три пъти в космоса, руският учен проф. *Вячеслав Родин* от Института за космически изследвания към РАН, представители на:

Община-Варна *Румяна Иванова*, руския културно-информационен център-София *Константин Пеев* и Федерацията за приятелство с народите на Русия и ОНД *Боряна Илиева*.

В двора на университета космонавтите засадиха паметно борче. До космическото дръвче бе поставена паметна плоча с надпис „50-години от първия полет на човек в космоса“.

На площадката пред университета танцовият ансамбъл „Гергана“ изпълни кръшни хора, след което по български обичай гостите бяха посрещнати с хляб и сол.

На площадката пред университета танцовият ансамбъл „Гергана“ изпълни кръшни хора, след което по български обичай гостите бяха посрещнати с хляб и сол.

Ректорът на университета доц. д-р инж. *Овид Фархи* показва на гостите подготвената изложба във фойето на машинния факултет.

На табла бяха поставени фотоси за живота и полета на първия космонавт в космоса, както и фотоси за живота и творчеството първия художник-фантаст у нас, колегата *Стефан Лефтеров*, работил приживе в университета като математик. Неговите картини са с фантастични сюжети, отразяващи космическите пространства.

Той е един от най-активните създатели на движението по фантастика у нас, основател и председател на варненския клуб по фантастика и прогностика клуб „Андромеда“.

Гостите разгледаха с интерес изложените картини на талантливия художник.

Бяха раздадени брошури за живота и творческата дейност на *Юрий Гагарин* и *Стефан Лефтеров*, както и DVD дискове с творчеството на художника.

Преди започване на тържеството доц. д-р инж. О. Фархи покани гостите на среща в неговия кабинет.

IV. ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЪРЖЕСТВОТО

В зала 114М гостите бяха посрещнати от преподаватели, студенти и граждани на Варна с космическата песен „Мой Байконур“ за гордостта на руския народ - първия и най-голям в света космодрум от който е осъществен полетът на Гагарин.

Бяха изложени и 23 табла за полета в космоса на първия български космонавт Георги Иванов, които любезно бяха предоставени от директора и Регионалния исторически музей в Ловеч г-н Иван Лалев и на един от създателите ѝ г-н Георги Николов.

Песента се съпровождаше от видеоклип за изстрелването на космически спътници и кораби от космодрума и за работата в него. Зам-ректорът по Наука и научно приложна дейност *доц. д-р инж. Иван Иванов* откри тържеството и представи гостите на аудиторията.

Той даде думата на *доц. д-р инж. Овид Фархи* за приветствено слово.

Доц. д-р инж. О. Фархи поздрави гостите и присъстващите в залата със знаменателния юбилей. Той отбеляза приноса в изследването на космоса на изтъкнатия български учен акад. Димитър Мишев, бивш директор на Централна лаборатория за слънчево-земни взаимодействия, изобретил спектрометър за орбиталните станции „Салют-6“, „Салют-7“ и „Мир“, ръководил разработването на навигационен комплекс за станцията „Фобос“ предназначена за изучаване на

Марс и спътника му Фобос, организатор на космическите програми за нашите космонавти Георги Иванов и Александър Александров, преподавал в Центъра за подготовка на космонавти „Юрий Гагарин“, участник в създаването и развитието на телевизията в България, който е бил и преподавател в нашия университет [4].

Доц. д-р инж. О. Фархи свърза юбилейното честване с изкуството на нашия колега математик-физик и първи художник-фантаст у нас *Стефан Лефтеров*, който е пресъздал своето художествено въображение за космоса в прекрасни картини [10].

Той връчи подаръци на гостите – статуетки „Ритон“ изработени от *доц. д-р инж. Р. Радев*, картини на учителката по изобразително изкуство *г-жа Севдалина Драгнева* от Националната гимназия за хуманитарни науки и изкуства (НГХНИ) „Константин Преславски“, материали за университета и юбилейното тържество.

Доц. д-р И. Иванов даде думата на *гл.ас. д-р Цветанка Ковачева* от секция „Математика“ при Д„ОМЕО“ да продължи да води тържеството. Тя разказа за живота и дейността на първият човек летял в Космоса и Човек №1 на космическото пространство *Юрий Гагарин*, който осъществи мечтата на човечеството.

Тя прочете обръщението, направено от Гагарин преди старта: „Скъпи приятели! Близки и непознати! Съотечественици! Хора от всички страни и континенти! След няколко минути могъщият космически кораб ще ме отнесе в далечните простори на Вселената. Какво мога да ви кажа в тези

последни минути преди старта? Целият ми живот сега ми изглежда като един прекрасен миг. Всичко, което е преживяно, което е направено преди, е било преживяно и направено заради тази минута – да бъда първи в космоса, да вляза в невиджан досега сблъсък с природата – може ли човек да мечтае за повече?”.

Беше проектирана интересна презентация за живота на *Ю. Гагарин* подготвена от ученици на НГХНИ „*Константин Преславски*”, както и кратък филм „*Гагаринский старт*” за полета му в космоса.

Д-р *Ц. Ковачева* даде думата на руския летец-космонавт *Юрий Гидзенко*. Кръстен на името на първия космонавт, той тръгва по неговите стъпки и три пъти лети в космическото пространство като е бил и командир на станция „*Мир*”.

Той изрази задоволството си, че българския народ празнува деня на космонавтиката и помни подвига на *Юрий Гагарин*.

Изказа се и другият руски гост *проф. Вячеслав Родин*. Той разказа за работата си

по изграждането на станция „*Мир*”, като подчерта отговорната работа на авиоконструкторите осигуряващи надежна работа на оборудването и космическите апарати и системи.

Музикален поздрав към гостите поднесе танцовата група „*Ангел мой*” от руското училище „*Александър Пушкин*” с художествен ръководител *Натали Караван*.

Глас д-р *Ц. Ковачева* разказа за посещението и посрещането на *Юрий Гагарин* в България през 1961г. Той засажда сребриста ела в морската градина на Варна. Това става традиция за космонавтите, пристигащи в България. На мраморните плочи в алеята на космонавтите може да се прочетат имената и на българските космонавти *Георги Иванов* и *Александър Александров*, които също политат в космоса от космодрума „*Байконур*” [1].

От представителите на българската космонавтика се изказа космонавтът *Александър Александров*, който сподели

спомени от детството си, когато като дете е чул за полета на Гагарин и с какъв възторг българите са посрещнали тази новина. Той подчерта изключителната роля на Гагарин за овладяване на космоса. Посочи необходимостта всяка страна да развива космическите изследвания с цел изучаване на енергийните запаси на космоса, наблюдение и прогнозиране на развитието на флората и фауната на земята и др. По време на полета си с екипажа на борда на „Союз ТМ-5” през 1988г. са извършили много научни изследвания.

След това аудиторията имаше възможността да чуе запис на част от песента на Валя Балканска „Излел е Делю войвода”, която е част от визитната картичка на земята, летяла с космическия кораб Вояджър 1. Ученичката от НГХНИ „*Константин Преславски*” във Варна Елена Тодорова – изпълни на живо тази песен.

Другият български космонавт - варненецът *Красимир Стоянов*, поднесе грамота на доц. д-р инж. *О.Фархи* и благодари на нашия университет, че е дал своя принос за изследванията в космоса и за отбелязването на юбилея. Той нарече Гагарин достоен гражданин на планетата Земя.

Поздравителни адреси по случай юбилея бяха изпратени от г-н *Иван Иванов* – зам.председател на Варненското астронавско-дружество и г-жа *Радослава Манярова* – директор на Институт по метеорология.

В края на тържеството д-р *Ц. Ковачева* покани всички присъстващи да си направят снимки и вземат автографи от звездните гости. Тържеството завърши с песента „Трава у дома” на Земяне написана в памет на Юрий Гагарин.

Присъстващите си направиха много снимки с космонавтите и гостите, взеха си автографи.

V. ОТЗИВИ ЗА ИЗЛОЖБАТА

Интерес към изложбата проявиха много студенти, преподаватели и граждани.

По-подробно за тържеството в ТУ-Варна може да се прочете на сайта на университета [2,9].

Провеждането на юбилейното тържество бе отбелязано и от медиите. В следващите дни бяха публикуваха редица отзиви за посещението на космическите гости в нашия университет [5,6,7,8,11].

За живота и дейността на първия космонавт *Ю. Гагарин* може да се прочете и в някои интернет-страници [12,13].

Нека съхраним посланието на Юрий Гагарин: „Обикаляйки Земята с космически кораб. аз видях колко всъщност е красива нашата планета. Хора, нека я съхраним и да увеличим нейната хубост, не да я унищожаваме”.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1]. <http://www.moreto.net/varna-gid2.php?n=14919>
Алея на космонавтите
- [2]. http://www.tu-varna.bg/tu-varna/index.php?option=com_content&task=view&id=527&Itemid=81 Валентина Иванова „Технически университет – Варна посрещна своите космически гости”
- [3]. <http://index.virtualcosmos.ru/> Виртуальный музей космонавтики
- [4]. <http://bg.wikipedia.org> Димитър Мишев (инженер)
- [5]. <http://www.focus-news.net> Засадиха дръвче в двора на варненски университет по повод 50 години от първия полет на човек в космоса
- [6]. <http://novini.bg-joker.com>
Засадиха дръвче в двора на варненски университет по повод 50 години от първия полет на човек в космоса
- [7]. <http://www.moreto.net/novini.php?n=129601>
Космонавти засадиха дръвче в двора на Технически университет-Варна
- [8]. <http://www.myvarna.info/news> Космонавти засадиха дръвче в двора на Технически университет-Варна
- [9]. http://www.tu-varna.bg/tu-varna/index.php?option=com_content&task=view&id=536&Itemid=157 Николай Жеков „Космическо борче расте в парка на ТУ – Варна”

- [10]. <http://bgf.zavinagi.org> Стефан Лефтеров
- [11]. <http://www.varnautre.bg/life/education/item/>
Студенти от ТУ събираха автографи от космонавти вместо от професори
- [12]. <http://bg.wikipedia.org> Юрий Гагарин
- [13]. <http://www.bulnews.net>
Юрий Гагарин - 50г. от полета на първият човек в космоса отбеляза Google

За контакти:

Цветанка Ковачева, гл. ас. д-р. в
Секция „Математика” при Д”ОМЕО”
ТУ-Варна, ул. Студентска № 1, 406Е
e-mail: tsveta_kovacheva@tu-varna.bg